ИТ ИЛЛӘРДӘГЕ ТАТАРЛАР

(ТАТАРЫ ЗА РУБЕЖОМ)

Эшләделәр: Игнатьева Ю.В., Горбачкова А.В.
Фәнни җитәкче: филол.ф.к., доцент Гобәйдуллина Г.Т.
Әлмәт дәүләт нетфть институты

«Татарлар кайда яши?»

Рөстәм Миңнеханов: “Татар кешесе кайда гына яшәсә дә, һәр җирлектә уңышка ирешә, милләтебезнең дәрәҗәсен күтәрә”

Дөньяда җиде миллионнан артык татар исәпләнә.

Язмыш татар халкын Җир шарының төрле якларына тараткан

Татарлар БДБ илләрендә, Балтыйк буе дәүләтләрендә һәм чит илләрдә яшиләр. Төркиядә, Польшада, Финляндиядә, Германиядә, Кытайда, Австралиядә, Америкада татар диаспоралары бик көчле.

Үзбәкстанда татарлар күп — 656 601 кеше, Казахстанда - 331 151, Украинада - 133 596 милләттәшебез көн күрә

Польшада биш меңгә якын татар исәпләнә. Татарлар дәүләтнең көнчыгышында яшиләр. Аларның күбесе эшмәкәрләр. Араларында галимн

Татарлар Кытайда яшәүче һәм ислам динен тотучы ун милләтнең берсен тәшкил итәләр

Авыл җирендә яшәүче Кытай татарлары нигездә терлекчелек белән шөгыльләнәләр, ә интеллегенция вәкилләре һәм белем бирүчеләрнең төп өлеше шәһәр һәм бистәләрдә яши

Кытай татарлары нигездә ислам динен тотучы халыклар белән гаилә коралар.

Аларның мәдәни тормышлары бик кызыклы. Бию мондагы татарлар тормышында бик зур урын алып тора. Аларның халык биюләре тиз һәм күңел ача торган.

Фин татарларының күп өлеше Хельсинки, Тампере һәм башка шәһәрләрдә яши

- Бүген монда меңгә якын татар милләте яши

Татарларның өлкән буын вәкилләре кибетләр тота,

яшьләр заманча һөнәрләр үзләштерә. Аларның күбесе юрист, эшмәкәр, программист.

Төркиядә бүгенге көндә ун меңнән артык татар яшәве билгеле

Андагы татарларның күпләп яшәгән урыннары: Бюгрюделик, Каракоек, Эфенде Кепрюсю, Гексу авыллары.

Төркиядә яшәүче татарларның бүгенге көндә Истанбул, Анкара, Иске-Шәһәр калаларында җәмгыятьләре бар.

Анкара шәһәрендә Тукай исемен йөртүче урам да бар.

Германиядә дә татарлар бар. Берлинда татарлар күптәннән яшиләр. Мәдәни үзәкләр бар монда. Шул үзәкләрдә төрле чаралар, искә алу кичәләре уздырылып килә.

Муса Җәлилнең йөз еллыгына багышланган кичә, Габдулла Тукайның 120 еллыгына багышланган шигырь кичәсе.

2006 елның 27 маенда Берлинда шигъри Сабантуй үткәрелде, анда татар язучыларыннан да делегация катнашты.

2002 елдан бирле Германиядә татар-башкорт диаспоралары өчен «Бертуган» дип аталган журнал чыгып килә

Хәзерге вакытта Австралиянең татар диаспорасында 500гә якын татар бар. 100дән артык татар гаиләсе Австралиянең төрле шәһәрләрендә гомер кичерә. Сиднейда 50гә, ә Мельбурнда исә 30ога якын татар яши.

Чит илләрдә яшәүче татарлар бер-берсе белән аралашалар, милли бәйрәмнәрне билгеләп үтәләр, төрки халыкларның сәнгате һәм мәдәнияте белән кызыксынып яшиләр. Татарстандагы туганнары, дуслары белән хатлар язышалар, интернет аша аралашалар

- Милли җәмгыятьләрне оештыруның максаты - татар телен, мәдәниятен, гореф-гадәтләрен саклауга өлеш кертү, яшь буында милли хисләр тәрбияләү һәм татар халкының киләчәген кайгырту

Бүгенге көндә төрле төбәкләрдә һәм илләрдә 130 дан артык татар милли оешмасы эшли. Бөтендөнья татар корылтаеның Башкарма комитеты, аның даими комиссияләре Татарстанның чит илләрдәге милли оешмалары белән тыгыз бәйләнештә тора.

Кайда гына яшәсәләр дә, татарлар үз телен, гореф-гадәтләрен онытмый.

Туган телен кадерләгән халык, кадерле булыр